

DPEP = Dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky

PH = Požiadavky hospodárenia

Oblasť	Hlavná otázka		Požiadavky a normy	Podmienky
Životné prostredie, zmeny klímy, dobré poľnohospodárske podmienky pôdy	Vodné zdroje	PH 1	Ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov	a) Dodržiavať požiadavky objemu skladovacích kapacít pre jednotlivé druhy hospodárskych hnojív podľa osobitného predpisu. ⁶⁷⁾ Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3. b) Dodržiavať podmienku umiestnenia dočasnej voľnej skládky na poľnohospodárskej pôde so svahovitou do 3° s vylúčením produkčných blokov s vysokým stupňom obmedzenia. c) Dodržiavať maximálne deväťmesačnú skladovaciu lehotu maštalného hnoja na voľnej skládke od prvej navážky. d) Dodržiavať odstup v nárazníkových zónach desať metrov od brehovej čiary vodného toku alebo od zátopovej čiary vodnej nádrže a hranice ochranného pásma I. stupňa zdroja podzemnej vody podľa osobitného predpisu. ⁶⁸⁾ e) Dodržiavať povinnosť viesť presnú prvotnú evidenciu o striedaní plodín, agrotechnike a hnojení pozemkov podľa osobitného predpisu. ⁶⁹⁾ f) Dodržiavať povinnosť vypracovania a dodržiavania programu

⁶⁷⁾ Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 199/2008 Z. z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach v znení vyhlášky č. 462/2011 Z. z.

⁶⁸⁾ § 6 ods. 7 vyhlášky č. 199/2008 Z. z. v znení vyhlášky č. 462/2011 Z. z..

⁶⁹⁾ Príloha č. 8 k vyhláške Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 338/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o postupe pre zber pôdnych vzoriek, spôsobe a rozsahu vykonávania agrotechnického skúšania pôd, zisťovania pôdnych vlastností lesných pozemkov a o vedení evidencie hnojenia pôdy a stavu výživy rastlín na poľnohospodárskej pôde a na lesných pozemkoch.

			používania hnojív s obsahom dusíka. Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3. g) Dodržiavať zákaz hnojenia v termíne od 15. novembra do 15. februára a pri skorom jarnom prihnojovaní ozimín v termíne od 1. februára v dávke do 60 kg dusíka/ha s dodržiavaním pôdnych a klimatických obmedzení. Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3. h) Dodržiavať požiadavku neaplikovania hnojív s obsahom dusíka na pôdu: zamrznutú (viac ako 8 cm do hĺbky), zasneženú (vyššia vrstva snehu ako 5 cm) alebo zamokrenú súvislou vrstvou vody. i) Dodržiavať požiadavku aplikácie maximálne povolenej dávky 170 kg/ha/rok celkového dusíka z hospodárskych hnojív. Koeficienty pre výpočet množstva dusíka sú uvedené v prílohe č. 3.
		DPEP 1	Vytvorenie nárazníkových zón pozdĺž vodných tokov a) Dodržiavať zákaz používania priemyselných a organických hnojív s obsahom dusíka v nárazníkových zónach pozdĺž útvarov povrchových vôd a odkrytých podzemných vôd v šírke do desať metrov od brehovej čiary na diele pôdneho bloku vedeného v systéme identifikácie poľnohospodárskych pozemkov – LPIS.
		DPEP 2	Regulovanie používania vôd a) Zabezpečiť a mať k dispozícii povolenie na odber povrchových a podzemných vôd na zavlažovanie podľa osobitného predpisu⁷⁰⁾ alebo zmluvu so správcom štátnych závlahových sústav, ak dochádza k zavlažovaniu.
		DPEP 3	Ochrana podzemných vôd proti znečisteniu a) Dodržiavať povinnosť viesť v podniku dokumentáciu o nadobudnutí a o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami.*) b) Zabrániť priamemu vypúšťaniu nebezpečných látok*) do podzemných vôd. c) Zabrániť nepriamemu vypúšťaniu nebezpečných látok*) do podzemných vôd.

⁷⁰⁾ § 21 ods. 1 písm. h) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Pôda zásoby uhlíka	a	DPEP 4	Minimálne krytie pôdy	a) Zabezpečiť v termíne od 1. novembra do 1. marca na ornej pôde s priemernou svahovitosťou nad 12° najmenej 40 % vegetačné pokrytie výmery ornej pôdy oziminou, viacročnou krmovinou alebo medziplodinou alebo strniskom.
		DPEP 5	Minimálne obhospodarovanie pôdy s cieľom obmedziť eróziu	a) Dodržiavať vhodné opatrenia obhospodarovania ornej pôdy tak, aby sa zamedzilo tvorbe ryhovej erózie a aby sa predišlo vzniku erózných rýh nad 20 cm hĺbky.
		DPEP 6	Udržanie množstva organickej hmoty v pôde vrátane zákazu vypaľovania ornej pôdy so strniskom	a) Dodržiavať zákaz pestovania tej istej okopaniny na tej istej ploche počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov. b) Dodržiavať zákaz vypaľovania strnísk a pálenia rastlinných zvyškov po zbere úrody z obilnín, strukovín a olejní. c) Dodržiavať zákaz vypaľovania trvalých trávnych porastov počas celého roka.
Biodiverzita		PH 2	Ochrana voľne žijúcich vtákov	a) Dodržiavať zákaz poškodzovania a odstraňovania hniezdnych stanovišť. b) Dodržiavať zákaz rušenia hniezdenia vtákov vplyvom agrotechnických opatrení v období hniezdenia a vyvádzania mláďat; obdobím hniezdenia je termín od 1. marca do 30. septembra. c) Dodržiavať zákaz chytania, zraňovania, usmrcovania dospelého jedinca vtáka a jeho vývinového štádia a ničenia vajec.
		PH 3	Ochrana biotopov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín	a) Dodržiavať zákaz odstraňovania a narušovania krajinných prvkov na ornej pôde, ako sú solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa a medza. b) Dodržiavať zákaz zasahovania do biotopu európskeho významu, ktorým je možné biotop poškodiť alebo zničiť.
Krajina, minimálna miera údržby		DPEP 7	Zachovanie krajinných prvkov vrátane zákazu strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtáctva a v období hniezdenia	a) Dodržiavať zákaz odstraňovania a narušovania krajinných prvkov na ornej pôde, ako sú solitér, stromoradie, skupina stromov, terasa a medza. b) Dodržiavať zákaz strihania živých plotov a stromov počas obdobia reprodukcie vtákov a v období hniezdenia; obdobím hniezdenia je termín od 1. marca do 30. septembra.
		DPEP 8	Zachovávanie trvalých pasienkov	a) Dodržiavať zákaz premeny pôdy využívanej ako trvalé trávne porasty

				k dátumu stanovenému podľa osobitného predpisu ⁷¹⁾ na ornú pôdu na súvislej časti pozemku v diele pôdneho bloku na výmere 0,3 ha a vyššej.
Verejné zdravie, zdravie zvierat a rastlín	Bezpečnosť potravín	PH 4	Bezpečnosť potravín a krmív	a) Dodržiavať zákaz umiestňovať na trh zdraviu škodlivú potravinu alebo potravinu nevhodnú na ľudskú spotrebu. b) Dodržiavať zásady skladovania krmív tak, aby nedochádzalo k ich kontaminácii osivami, biocídmi, pesticídmi, medikovanými krmivami a inými zakázanými látkami alebo ku krížovej kontaminácii s krmivami živočíšneho pôvodu a aby boli bez viditeľných znakov zaplesnenia alebo zamorenia živými škodcami. c) Dodržiavať používanie len takých krmív, vrátane krmív určených na miešanie vlastných krmných zmesí, ktoré pochádzajú od registrovaných alebo schválených krmivárskych podnikov podľa osobitného predpisu.⁷²⁾ d) Dodržiavať zásady používania krmných surovín živočíšneho pôvodu a geneticky modifikovaných krmných surovín pri výkone pridružených činností, miešania krmiva na účely vlastného hospodárenia, prepravy a manipulácie s krmivami podľa osobitného predpisu.⁷³⁾ e) Dodržiavať povinnosť viesť potrebné záznamy ohľadne chovu zvierat, výroby prvotných produktov živočíšneho pôvodu alebo rastlinného pôvodu podľa osobitného predpisu.⁷⁴⁾ f) Dodržiavať zásady skladovania odpadov a nebezpečných látok tak, aby sa zabránilo kontaminácii vyrábaných potravín. g) Dodržiavať zásady vhodného skladovania a správneho používania doplnkových látok do krmív, veterinárnych liečiv a biocídov.

⁷¹⁾ Čl. 93 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1306/2013 v platnom znení.

⁷²⁾ Čl. 5 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 183/2005 z 12. januára 2005, ktorým sa ustanovujú požiadavky na hygienu krmív (Ú. v. EÚ L 35, 8. 2. 2005) v platnom znení.

⁷³⁾ Čl. 5 ods. 5 nariadenia (ES) č. 183/2005 v platnom znení.

⁷⁴⁾ Čl. 18 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ., kap. 15/zv. 6) v platnom znení.

				h) Pri zvieratách, od ktorých pochádza mlieko na ľudskú spotrebu, dodržiavať zachovávanie celkového dobrého zdravotného stavu zvierat a chovu bez tuberkulózy a brucelózy. i) Dodržiavať zásady umiestňovania a konštrukčnej úpravy zariadenia a priestorov, kde sa mlieko skladuje, spracúva a chladí tak, aby sa zabránilo riziku kontaminácie mlieka. j) Dodržiavať zásady skladovania mlieka tak, aby priestory používané na skladovanie mlieka boli chránené proti škodcom, oddelené od priestorov, kde sú ustajnené zvieratá, vybavené príslušným chladiacim zariadením a povrch tohto príslušenstva, ktoré prichádza do kontaktu s mliekom, bol ľahko čistiteľný a dezinfikovateľný. k) Dodržiavať vykonávanie dojenja hygienickým spôsobom a ochladzovanie mlieka na požadovanú teplotu, okamžitého schladenia na teplotu najviac 8 °C, ak sa vykonáva každodenný zber, alebo na teplotu najviac 6 °C, ak sa zber nevykonáva denne. l) Dodržiavať zásady skladovania vajec v čistote, v suchu, bez vonkajšieho zápachu, ochrany pred nárazom a pred priamym slnečným žiarením. m) Dodržiavať povinnosť viesť dokumentáciu o všetkých dodávateľoch a odberateľoch krmív so zameraním na presnú identifikáciu dodávateľa alebo odberateľa a druhu krmív, ich množstiev a termínov dodania alebo odoslania krmív. n) Dodržiavať povinnosť zavedenia systémov a postupov pre vysledovateľnosť vstupov a výstupov na farme v položkách dodávateľ, druh a množstvo, dátum dodania, dátum, kedy produkt opustil farmu, a uchovávať tieto informácie vo formáte, ktorý v prípade vyžiadania umožní ich ľahkú dostupnosť a poskytnutie. o) Dodržiavať povinnosť zabezpečiť neodkladné stiahnutie potraviny z trhu a oznámiť túto skutočnosť príslušnému orgánu a spotrebiteľom, ak sa vyskytol problém v oblasti potravinovej bezpečnosti. p) Dodržiavať povinnosť stiahnuť krmivo z obehu a informovať o tom príslušné orgány, v prípade ak žiadateľ zistil, že krmná surovina, ktorú
--	--	--	--	--

				vyprodukoval alebo umiestnil na trhu, nie je v súlade s požiadavkami na bezpečnosť krmív podľa osobitného predpisu. ⁷⁵⁾)
		PH 5	Zabránenie používaniu určitých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta-agonistov pri chove hospodárskych zvierat	a) Dodržiavať zákaz podávania látok podľa osobitného predpisu ⁷⁶⁾ hospodárskym zvieratám na produkciu potravín alebo zvieratám akvakultúry. b) Dodržiavať zásady používania zakázaných látok na farme podľa osobitného predpisu. ⁷⁷⁾ c) Dodržiavať zákaz odosielať na zabitie hospodárske zvieratá, ktorým boli podané zakázané látky, alebo uvádzať na trh mäso na ľudskú spotrebu alebo iné živočíšne produkty získané z hospodárskych zvierat alebo zvieratá akvakultúry, ktorým boli podané zakázané látky, okrem povolených výnimiek. d) Dodržiavať povinnosť vedenia záznamov o podávaní zakázaných látok.
	Identifikácia a registrácia zvierat	PH 6	Identifikácia a registrácia ošípaných	a) Dodržiavať povinnosť registrácie chovu ošípaných podľa osobitného predpisu ⁷⁸⁾ . b) Dodržiavať povinnosť vedenia registra chovu ošípaných podľa osobitného predpisu. ⁷⁸⁾ c) Dodržiavať povinnosť zaznamenávania všetkých údajov v registri chovu ošípaných podľa osobitného predpisu. ⁷⁹⁾ d) Dodržiavať zásadu trvalého označenia ošípanej podľa osobitného predpisu. ⁸⁰⁾ e) Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove ošípaných do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do desiateho dňa nasledujúceho mesiaca podľa osobitného predpisu. ⁸¹⁾

⁷⁵⁾ Príloha č. 1 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 438/2006 Z. z. o nežiaducich látkach v krmivách a o iných ukazovateľoch bezpečnosti a použiteľnosti krmív v znení neskorších predpisov.

⁷⁶⁾ Príloha č. 1 a 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 609/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o zákaze používania niektorých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta – agonistických látok v chove hospodárskych zvierat.

⁷⁷⁾ § 4 a 5 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 609/2008 Z. z.

⁷⁸⁾ § 37 ods. 2 písm. b) prvý bod zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.

⁷⁹⁾ § 11 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 17/2012 Z. z. o identifikácii a registrácii ošípaných.

⁸⁰⁾ § 5 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 305/2003 Z. z. o identifikácii a registrácii zvierat v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 429/2005 Z. z.

				f) Dodržiavať povinnosť archivácie registra chovu ošípaných po dobu najmenej troch rokov podľa osobitného predpisu. ⁸²⁾
		PH 7	Identifikácia a registrácia hovädzieho dobytká	a) Dodržiavať povinnosť vedenia individuálneho registra hovädzieho dobytká podľa osobitného predpisu. ⁷⁸⁾ b) Dodržiavať povinnosť zaznamenávania všetkých údajov v individuálnom registri chovu hovädzieho dobytká podľa osobitného predpisu. ⁸³⁾ c) Dodržiavať zásadu trvalého označovania hovädzieho dobytká podľa osobitného predpisu. ⁸⁴⁾ d) Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove hovädzieho dobytká do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do siedmich dní odo dňa zmeny podľa osobitného predpisu. ⁸⁵⁾ e) Dodržiavať povinnosť sprevádzania zvierat a sprievodnými dokladmi pri premiestňovaní mimo farmy v rámci územia Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu. ⁸⁶⁾ f) Dodržiavať povinnosť archivácie individuálneho registra hovädzieho dobytká po dobu najmenej troch rokov podľa osobitného predpisu. ⁸⁷⁾
		PH 8	Identifikácia a registrácia oviec a kôz	a) Dodržiavať povinnosť vedenia individuálneho registra oviec a kôz podľa osobitného predpisu. ⁷⁸⁾ b) Dodržiavať povinnosť zaznamenávania všetkých údajov v individuálnom registri chovu oviec a kôz podľa osobitného predpisu. ⁸⁸⁾

⁸¹⁾ § 9 vyhlášky č. 17/2012 Z. z.

⁸²⁾ § 4 nariadenia vlády č. 305/2003 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 429/2005 Z. z.

⁸³⁾ § 10 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 20/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii hovädzieho dobytká.

⁸⁴⁾ Čl. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000 zo 17. júla 2000, ktorým sa zriaďuje systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytká, o označovaní hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa, a ktorým sa zrušuje na riadenie Rady (ES) č. 820/97 (Ú. v. EÚ L 204, 11. 8. 2000) v platnom znení.

⁸⁵⁾ § 7 vyhlášky č. 20/2012 Z. z.

⁸⁶⁾ § 8 a 9 vyhlášky č. 20/2012 Z. z.

⁸⁷⁾ Čl. 7 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1760/2000 v platnom znení.

⁸⁸⁾ § 10 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 18/2012 Z. z. o identifikácii a registrácii oviec a kôz.

			c) Dodržiavať zásadu trvalého označovania oviec a kôz podľa osobitného predpisu⁸⁹⁾. d) Dodržiavať povinnosť hlásenia každej zmeny v chove oviec a kôz do centrálnej evidencie hospodárskych zvierat do siedmich dní odo dňa zmeny podľa osobitného predpisu.⁹⁰⁾ e) Dodržiavať povinnosť archivácie individuálneho registra oviec a kôz po dobu najmenej troch rokov podľa osobitného predpisu.⁹¹⁾
	Choroby zvierat	PH 9	Pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií a) Dodržiavať zákaz skrmovania živočíšnych bielkovín alebo krmív s obsahom živočíšnych bielkovín okrem povolených výnimiek a mať povolenie príslušného orgánu veterinárnej starostlivosti na zapracovanie živočíšnych bielkovín do krmív pre neprežúvavce a skrmovanie takých krmovín neprežúvavcami. b) Dodržiavať povinnosť oznámiť podozrenie na transmisívne spongiformné encefalopatie TSE príslušnému orgánu veterinárnej starostlivosti. c) Dodržiavať povinnosť poskytovania údajov potrebných na identifikáciu a vyhľadávanie rizikových zvierat a produktov a splnenie opatrení nariadených príslušným orgánom veterinárnej starostlivosti v súvislosti s podozrením alebo potvrdením TSE. d) Dodržiavať povinnosť plniť požiadavky a mať k dispozícii doklady podľa osobitného predpisu⁹²⁾ pri uvádzaní na trh, obchodovaní, dovoze a vývoze hovädzieho dobytku, oviec a kôz, ich spermy, embryí a vajíčok.

⁸⁹⁾ Príloha A nariadenia Rady (ES) č. 21/2004 zo 17. decembra 2003 , ktorým sa ustanovuje systém na identifikáciu a registráciu oviec a kôz a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 178/2003 a smernice 92/102/EHS a 64/432/EHS (Ú. v. EÚ L 5, 9. 1. 2004) v platnom znení.

⁹⁰⁾ § 7 a ž 9 vyhlášky č. 18/2012 Z. z.

⁹¹⁾ čl. 5 nariadenia (ES) č. 21/2004 v platnom znení.

⁹²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 z 22. mája 2001, ktorým sa ustanovujú pravidlá prevencie , kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 32) v platnom znení.

	Prípravky na ochranu rastlín	PH 10	Používanie prípravkov na ochranu rastlín	a) Dodržiavať povinnosť používania takých prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú registrované podľa osobitného predpisu ⁹³⁾ v Slovenskej republike a aplikovať ich podľa údajov uvedených na etikete výrobku.
Dobré životné podmienky zvierat	Dobré životné podmienky zvierat	PH 11	Minimálne normy na ochranu teliat	a) Dodržiavať povinnosť chovateľa kontrolovať ustajnené teľatá minimálne dvakrát denne a teľatá chované vonku aspoň jedenkrát denne, bezodkladne zabezpečiť vhodné ošetrenie všetkým teľatám, ktoré sa javia ako choré alebo poranené, ak je potrebné, konzultovať zdravotný stav s veterinárnym lekárom, a ak sú choré alebo poranené, teľatá izolovať vo vhodnom ustajnení. b) Dodržiavať zásadu, aby ustajnenie bolo konštruované tak, aby umožnilo každému teľatú si bez problémov ľahnúť, odpočívať, vstať a čistiť sa. c) Dodržiavať zásadu, aby teľatá neboli priväzované, ak sa používa priväzovanie, len v skupinovom ustajnení najviac na jednu hodinu počas kŕmenia, nesmie spôsobovať teľatám poranenie, musí byť pravidelne kontrolované a zostrojené tak, aby umožnilo teľatú pohybovať sa, a predišlo sa riziku uškrtienia alebo poranenia teľatá. d) Dodržiavať zákaz používania náhubku u teliat. e) Dodržiavať zásadu, aby teľatá staršie ako osem týždňov neboli ustajnené v individuálnom koterci, ak veterinárny lekár neurčil inak. f) Dodržiavať rozmery individuálnych kotercov tak, aby zodpovedali požiadavkám podľa osobitného predpisu⁹⁴⁾ a mali perforované steny, ktoré umožnia teľatám priamy vizuálny a hmatový kontakt. g) Dodržiavať zásadu chovu teliat v skupine tak, aby každé malo k dispozícii voľnú plochu zodpovedajúcu požiadavkám podľa osobitného predpisu.⁹⁴⁾ h) Dodržiavať zásadu, aby podlahy v ustajňovacích priestoroch pre teľatá

⁹³⁾ § 8 zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

⁹⁴⁾ § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 730/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany teliat v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 270/2003 Z. z.

				boli konštruované tak, aby nespôsobili poranenie alebo utrpenie teľatám, ktoré na nich stoja alebo ležia, ustajnené teľatá musia mať pohodlné, čisté, vhodne odvodňované ležovisko a teľatá vo veku do dvoch týždňov musia mať k dispozícii vhodnú podstielku. i) Dodržiavať zásadu zabezpečenia vhodného a dostatočného prirodzeného alebo umelého osvetlenia. j) Dodržiavať zásadu, aby materiály používané na výstavbu ustajnenia pre teľatá, s ktorými môžu prísť teľatá do kontaktu, neboli pre ne škodlivé, aby sa dali dôkladne čistiť a dezinfikovať, a stajne, ohrady, príslušenstvo a nástroje, ktoré sa používajú pre teľatá, boli riadne čistené a dezinfikované. k) Dodržiavať povinnosť kŕmenia teliat najmenej dvakrát denne a zabezpečiť všetkým teľatám ustajneným v skupine a kŕmeným inak ako do úplného nasýtenia alebo automatickým kŕmnym systémom prístup ku krmivu v rovnakom čase. l) Zabezpečiť, aby všetky teľatá staršie ako dva týždne mali prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody alebo mali možnosť uspokojiť ich potrebu príjmu tekutín pitím iných tekutín, a zabezpečiť, aby čerstvá napájacia voda bola vždy k dispozícii v horúcom počasí aj pre choré teľatá. m) Zabezpečiť teľatám vhodnú výživu prispôsobenú ich veku, hmotnosti, fyziologickým potrebám a potrebám súvisiacim so správaním. n) Zabezpečiť, aby každé teľa bolo napájané mledzivom čo najskôr po narodení, najneskôr však do šiestich hodín života. o) Zabezpečiť, aby kŕmne a napájacie zariadenia boli navrhnuté, skonštruované, umiestnené a udržiavané tak, aby sa minimalizovalo znečistenie krmiva a vody. p) Dodržiavať zásadu aspoň raz denne kontrolovať automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu teliat, ak sa zistí porucha, okamžite ju odstrániť. Ak to nie je možné,robiť primerané kroky na zabezpečenie zdravia a pohody teliat až do odstránenia poruchy. Ak sa v chove používa systém umelého vetrania, zabezpečiť
--	--	--	--	---

			vhodný záložný systém a poplašný systém, ktorý je pravidelne testovaný.
	PH 12	Minimálne normy na ochranu ošípaných	a) Dodržiavať zákaz priväzovania prasníc a prasničiek. b) Ustajnenie pre ošípané konštruovať takým spôsobom, aby umožnilo zvieratám napĺňanie ich potrieb, a podlahy v zariadeniach na chov ošípaných navrhovať, zostrojovať a udržiavať tak, aby ošípaným nespôsobovali zranenie alebo utrpenie. c) Ak sú ošípané chované v skupinách na betónovej roštovej podlahe, betónová roštová podlaha musí spĺňať požiadavky pre jednotlivé kategórie ošípaných podľa osobitného predpisu.⁹⁵⁾ d) Dodržiavať zásadu chovu ošípaných tak, že musia byť najmenej osem hodín denne chované pri osvetlení s intenzitou najmenej 40 luxov.⁹⁶⁾ e) Zabrániť stálej hlučnosti nad 85 dB, ale aj stálemu alebo náhlemu hluku v budove, kde sa chovajú ošípané. f) Zabezpečiť stály prístup chovaným ošípaným k dostatočnému množstvu zdraviu neškodného materiálu umožňujúcemu vhodné vyhľadávacie a manipulačné činnosti. g) Prijat' vhodné opatrenia na zabránenie agresívneho správania s možnosťou dočasného individuálneho ustajnenia chorých, zranených, napádaných alebo agresívnych zvierat v prípade ošípaných chovaných v skupine. h) Dodržiavať povinnosť kŕmenia ošípaných najmenej jedenkrát denne vhodným krmivom a zabezpečiť, ak sa ošípané kŕmia v skupine iným spôsobom, ako do úplného nasýtenia, alebo individuálnym automatickým kŕmnym systémom, aby každá ošípaná mala prístup ku krmivu v rovnakom čase ako ostatné ošípané v skupine. i) Zabezpečiť stály prístup k dostatočnému množstvu čerstvej vody pre všetky ošípané staršie ako dva týždne. j) Zabezpečiť v chove ciciakov, aby časť z celkovej plochy podlahy

⁹⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 735/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú minimálne normy ochrany ošípaných v znení neskorších predpisov.

⁹⁶⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 368/2007 Z. z.

				dostatočná na poskytnutie odpočinku pre všetky zvieratá naraz bola plná alebo prekrytá podložkou alebo vhodne podstlaná. k) Zabezpečiť dostatočný priestor v pôrodnom boxe na cicanie bez ťažkostí. l) Odstavovať ciciaky po dovŕšení veku 28 dní okrem situácie, ak by neskoršie odstavenie malo nepriaznivý účinok na blaho alebo zdravie matky alebo ciciaka, alebo pri odstavovaní o sedem dní skôr premiestniť ich do špecializovaného ustajnenia spĺňajúceho podmienky. m) Zabezpečiť, aby prasnú prasnica a prasnú prasničky boli ošetrené proti vonkajším parazitom a vnútorným parazitom a pri umiestňovaní do pôrodnej klietky boli dôkladne očistené. n) V týždni predpokladaného prasnica prasniciam a prasničkám poskytnúť vhodný materiál na výstavbu hniezda, ak to nevyklučuje technológia ustajnenia. o) Zabezpečiť, aby zariadenia na chov prasničiek a prasnic chovaných v skupinách spĺňali požiadavky na voľnú plochu podlahy, povrch podlahy a požiadavky pre rozmery kotercoŕ pre prasnica a prasničky počas obdobia začínajúceho štvrtým týždňom po pripustení a končiacceho jeden týždeň pred očakávaným prasním. Na farme s menej ako desiatimi prasniciami možno prasnica a prasničky počas tohto obdobia chovať v individuálnych boxoch, ak sa v nich dokážu jednoducho otočiť, a skupinové boxy nemusia spĺňať ustanovené požiadavky. p) Zabezpečiť dostatočnú voľnú plochu za prasnicaou alebo prasničkou pre ľahký prirodzený alebo asistovaný pôrod. q) Zabezpečiť vo voľnom ustajnení prasnic pôrodné boxy alebo zábrany ochraňujúce ciciaky. r) Zabezpečiť zodpovedajúce kŕmenie pre prasnica a prasničky chované v skupinách a vyhovujúce krmivo pre zasúšené prasnica a prasničky. s) Zabezpečiť dostatočnú plochu podlahy koterca pre dospelého kanca. t) Zabezpečiť pre každé odstavča alebo chovnú ošípanú chovanú v skupine dostatočnú dostupnú voľnú plochu podlahy.
--	--	--	--	--

				u) Vykonávať len pracovné postupy plánované ako povolené zákroky, ktoré sa skončia porušením alebo stratou citlivej časti tela, z iných ako liečebných alebo diagnostických dôvodov alebo na označovanie ošipaných v súlade s príslušnými predpismi.
		PH 13	Ochrana zvierat chovaných na hospodárske účely	a) Zabezpečiť dostatočne početný personál s primeranými schopnosťami a vedomosťami, ktorý sa stará o zvieratá. b) Všetky zvieratá chovať v hospodárskych zariadeniach, v ktorých ich pohoda závisí od včasnej pozornosti ľudí, dôkladne ich kontrolovať najmenej raz denne a zvieratá chované v iných zariadeniach kontrolovať podobným spôsobom v intervaloch dostatočných na vylúčenie akéhokoľvek utrpenia. c) Zabezpečiť primerané stále osvetlenie alebo prenosné osvetlenie umožňujúce zvieratá kedykoľvek dôkladne skontrolovať. d) Zabezpečiť, aby každé zviera, ktoré sa javí ako choré alebo poranené, bolo bezodkladne vhodne ošetrené, a ak zviera na takú starostlivosť nereaguje, čo najskôr zabezpečiť veterinárnu pomoc, a ak je to potrebné a možné vzhľadom na používanú technológiu, aby choré alebo poranené zvieratá boli izolované vo vhodnom ustajnení. e) Dodržiavať povinnosť viesť záznamy o každom podanom liečive a o počte uhynutých zvierat zistených pri každej prehliadke. Tieto záznamy uchovávať počas troch rokov a zabezpečiť, aby boli dostupné na požiadanie zodpovedného orgánu. f) Zabezpečiť, aby voľnosť pohybu zvierat nebola obmedzovaná spôsobom, ktorý by im zapríčiňoval zbytočné utrpenie alebo poranenie. g) Zabezpečiť, aby materiály použité na výstavbu ustajnenia a príslušenstvo, s ktorým môžu prísť zvieratá do styku, neboli pre zvieratá škodlivé a dali sa dôkladne čistiť a dezinfikovať. h) Zabezpečiť, aby dvere a priechody boli také široké a vysoké, aby zvieratám pri prechádzaní nimi nespôsobovali poranenia, a ustajnenie a zariadenia na zabezpečenie zvierat boli zostrojené a udržiavané tak, aby na nich neboli ostré hrany alebo výčnelky, ktoré by mohli zvieratá poraniť.

			i) Zabezpečiť izoláciu, kúrenie a vetranie budovy tak, aby sa cirkulácia vzduchu, prašnosť, teplota, relatívna vlhkosť vzduchu a koncentrácia plynov udržiavali na úrovni, ktorá nie je pre zvieratá škodlivá. j) Zabezpečiť vhodné a dostatočné prirodzené alebo umelé osvetlenie. k) Zabezpečiť poskytnutie ochrany proti nepriazni počasia, dravcom a zdravotným rizikám zvieratám, ktoré nie sú chované v budovách, a tam, kde je to možné a potrebné. l) Všetky automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a pohodu zvierat kontrolovať aspoň raz denne a udržiavať tak, aby bola zabezpečená pohoda zvierat. Ak sa v chove používa systém umelého vetrania, zabezpečiť vhodný záložný systém zaručujúci dostatočnú obnovu vzduchu potrebnú na zachovanie zdravia a pohody zvierat, pri poruche systému, aby poplašný systém chovateľa upozornil na poruchu, ktorý je potrebné pravidelne testovať. m) Zabezpečiť kŕmenie zvierat plnohodnotnou diétou alebo výživou primeranou ich veku a druhu v intervaloch podľa ich fyziologických potrieb a zabezpečiť, aby sa zvieratám neposkytlo také krmivo alebo tekutina v takej miere alebo s obsahom takých látok, ktoré by im mohli spôsobiť zbytočné utrpenie alebo ich poškodiť. n) Zabezpečiť všetkým zvieratám denne prístup k pitnej vode, vhodnému vodnému zdroju alebo zabezpečiť príjem vhodných tekutín iným spôsobom. o) Zabezpečiť, aby kŕmne zariadenia a napájacie zariadenia boli zhotovené a umiestnené tak, aby kontaminácia krmiva a vody a nežiaduci účinok súťaženia medzi zvieratami boli minimálne. p) Zabezpečiť, aby zvieratám neboli podávané iné látky okrem tých, ktoré sú podávané z liečebných alebo preventívnych dôvodov, alebo
--	--	--	---

				z dôvodov zootechnického ošetrovania podľa osobitného predpisu.⁹⁶⁾ q) Dodržiavať ustanovenia týkajúce sa vykonávania zákrokov na zvieratách porušujúcich neobnoviteľné časti organizmu podľa osobitného predpisu⁹⁷⁾. r) Nevykonávať takú plemenitbu a nepoužívať také chovné postupy, ktoré spôsobujú alebo by mohli spôsobovať utrpenie alebo poranenie hociktorého zvierat'a.
--	--	--	--	--

Poznámky:

*) Obzvlášť škodlivé látky

Obzvlášť škodlivé látky sú látky vybrané hlavne na základe ich toxicity, rozložiteľnosti a bioakumulácie s výnimkou tých, ktoré sú biologicky neškodné alebo sa rýchlo menia na látky biologicky neškodné. Skupina obzvlášť škodlivých látok:

1. Organohalogenové zlúčeniny a látky, ktoré môžu vytvárať takéto zlúčeniny vo vodnom prostredí
2. Organické zlúčeniny fosforu
3. Organické zlúčeniny cínu
4. Látky a prípravky alebo produkty ich rozkladu, ktoré majú dokázateľné karcinogénne alebo mutagénne vlastnosti alebo vlastnosti, ktoré môžu vo vodnom prostredí alebo prostredníctvom vodného prostredia ovplyvniť tvorbu steroidov štítnej žľazy alebo iné endokrinné funkcie
5. Ortuť a jej zlúčeniny
6. Kadmium a jeho zlúčeniny
7. Perzistentné minerálne oleje a uhl'ovodíky ropného pôvodu
8. Kyanidy
9. Perzistentné syntetické látky, ktoré môžu plávať na hladine, zostávať v suspenzii alebo klesať ku dnu a ktoré môžu zamedzovať akémukoľvek použitiu vôd

Škodlivé látky

Škodlivé látky sú jednotlivé látky a skupiny látok, ktoré majú škodlivý vplyv na vodné prostredie, ktorý však môže byť obmedzený na danú oblasť v závislosti od charakteru recipientu a miesta, v ktorom sa tieto látky vypúšťajú.

1. Polokovy, kovy a ich zlúčeniny
 1. Zinok
 11. Cín

⁹⁷⁾ Príloha č. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2003 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 368/2007 Z. z.

2. Meď	12. Bárium
3. Nikel	13. Berylium
4. Chróm	14. Bór
5. Olovo	15. Urán
6. Selén	16. Vanád
7. Arzén	17. Kobalt
8. Antimón	18. Tálium
9. Molybdén	19. Telúr
10. Titán	20. Striebro

2. Biocídy a ich deriváty, ktoré nie sú uvedené medzi obzvlášť škodlivými látkami a im príbuznými látkami
3. Látky, ktoré majú škodlivý vplyv na chuť alebo pach vody, a zlúčeniny spôsobujúce vznik takýchto látok vo vode
4. Toxické alebo perzistentné organické zlúčeniny kremíka a látky, ktoré môžu spôsobiť vznik takýchto látok vo vodách s výnimkou tých, ktoré sú biologicky neškodné alebo sa rýchlo vo vode menia na neškodné látky
5. Rozložiteľné minerálne oleje a uhl'ovodíky ropného pôvodu
6. Fluoridy
7. Látky, ktoré majú nepriaznivý vplyv na rovnováhu kyslíka vo vode (merané ako ukazovatele BSK₅ a CHSK), a tie, ktoré môžu prispieť k eutrofizácii (predovšetkým zlúčeniny dusíka a fosforu)
8. Silážne šťavy, priemyselné a organické hnojivá a ich tekuté zložky.